

**NATIONALT
VIDENCENTER
FOR LÆSNING**
PROFESSIONSHØJSKOLERNE

Resume

Med projekt *Skrivedidaktik på mellemtrinnet i alle fag* ønsker Nationalt Videncenter for Læsning, Professionshøjskolerne at ændre praksis i folkeskolen, så skivedidaktik bedre komplementerer læsedidaktik og dermed styrker elevernes læring og lyst til arbejde med skriftsproget.

Baggrunden for dette er, at Projekt Danlæs i 2007 viser, at det generelle niveau for læsning på mellemtrinnet ikke har flyttet sig siden 1987 (Allerup & Mejding 2007). Positive resultater fra undersøgelser i Danmark med børn i indskolingen (Korsgaard, Vitger og Hannibal 2010) og fra udlandet (Graham & Herbert 2010) med børn fra mellemtrin og sluttrin tyder på, at et større fokus på skrivning i alle fag vil fremme læseforståelse og dermed gavne elevernes læring og motivation.

Projektet gennemføres i samarbejde med Ishøj kommune. I første fase undersøges og beskrives den aktuelle skrivepraksis på mellemtrinnet. I anden fase udvikles en skivedidaktik, der efterfølgende kan implementeres i andre kommuner.

En følgegruppe med repræsentanter fra organisationer og faglige foreninger forpligter sig til at sætte projektet på dagsordenen i eget bagland og dermed sikre optimal skalering af projektet.

Formål

Formålet med projektet er at vise, hvordan et øget fokus på skrivning i grundskolens fag kan fremme elevernes skrive lyst og læseforståelse og dermed bane vejen for øget læring. Erfaringerne fra projektet skal på sigt bidrage til en ændring af læse- og skivedidaktikken i grundskolens fag.

Projektet

Projektet er et interventionsprojekt (Ravn 2007), der som det første opsøger eksisterende forskning og praksis på feltet gennem studier af litteratur og besøg hos udenlandske forskere.

Gennem observationer i udvalgte fjerdeklasser undersøges den aktuelle skivedidaktiske praksis på mellemtrinnet i fire af grundskolens kernefag (dansk, matematik, historie og natur & teknik). Studerende fra læreruddannelsen inddrages i denne empiriindsamling med henblik på at skabe sammenhæng mellem teori og praksis og inspirere til bacheloropgaver på området.

Resultaterne fra undersøgelsen af den aktuelle skivedidaktiske praksis beskrives i en artikel og formidles via videncentrets hjemmeside og via følgegruppen.

Derefter igangsættes en forandringsproces af praksisfeltet i alle femteklasser i

Ishøj kommune i tæt samarbejde med de medvirkende lærere, skolernes læsevejledere, skoleledelse og kommunens læsekonsulent. Arbejdsformer, engagement og motivation følges løbende og evalueres som afslutning på projektet.

Det er vores forventning, at en målrettet skrivedidaktik vil øge elevernes læseforståelse i fagene og fremme motivationen for at læse, skrive og tilegne sig ny viden. Projektets målgruppe er dels en praksismålgruppe bestående af lærere på mellemtrinnet i grundskolen, læsevejledere, skoleledere og læsekonsulenter, dels en effektmålgruppe bestående af danske skoleelever, der vil nyde gavn af interventionsprojektets nye måder at tilegne sig faglig læring.

Evaluering af projektet

Evaluering af projektet vil tage afsæt i forventningerne beskrevet ovenfor. I samarbejde med Ellen Krogh fra Institut for Pædagogik, Filosofi og Religionsstudier ved Syddansk Universitet tilrettelægges et evalueringsdesign, der undersøger indikatorer, der kan be- eller afkræfte antagelserne.

Spørgsmål kan være:

- a) Hvorledes opfyldes fagenes trinmål med de nye arbejdsformer?
- b) Fremmer skrivedidaktik kravet om en differentieret undervisning?
- c) Tager eleverne initiativ til at bruge skrivning i forbindelse med læsning af nye fagtekster?
- d) Viser eleverne interesse for og lyst til at skrive og læse i fagene?
- e) Inddrager lærerne elevernes skrevne tekster i planlægning af undervisningen?
- f) Vurderer lærerne at den faglige læring forløber på anden måde end tidligere?
- g) Forholder klassens lærerteam sig til elevernes skriftsproglige udvikling?

Evalueringen er ikke lagt fast, idet erfaringen viser, at der undervejs i projektet kan opstå behov for at justere eller vise sig nye områder, det er væsentligt at evaluere. Derfor vil den endelige evaluering blive fastlagt i forlængelse af resultaterne fra første fase af projektet.

Aktiv vidensdeling

Til projektet knyttes en følgegruppe bestående af repræsentanter fra læreruddannelsen, professionshøjskolernes afdelinger for efter- og videreuddannelse, Skolelederforeningen, Danmarks Lærerforening, Dansk lærerforening, Læsekonsulenternes Landsforening og universiteterne.

Gruppen forpligter sig til at fungere som advokater for projektet og sætte det på dagsordenen i eget bagland. Gruppen mødes to gange om året for information og gensidig videndeling om udbredelse af viden om projektet.

Nabokommunernes skoleledere, læsevejledere og læsekonsulenter inviteres en gang årligt til information og debat om projektet.

Endvidere formidles viden om projektet gennem Nationalt Videncenter for Læsnings store netværk: lærere, læsevejledere, læsekonsulenter, undervisere i grunduddannelserne, bibliotekarer, konsulenter, forskere og forældre. Hjemmesiden www.videnomlæsning.dk, nyhedsbreve, tidsskriftet *Viden om Læsning*, kurser og konferencer sikrer en løbende og aktiv videndeling på området.

Projektets resultater formidles i en form, så andre kommuner og skoler umiddelbart kan implementere skrivedidaktik på mellemtrinnet.